గతుకుల బాట

సత్యవాడ సోదరీమణులు

'మే ఐ కమిన్ సార్'

మృదువుగా అడిగింది డాక్టరు శారదా దేవి. ఆ రోజుకి తన పని పూర్తి చేసుకొని ఇంటికి వెళ్ళబోతూ మందుల బీరువాకు తాళం వేస్తున్న శ్రీధర్ ఆమె స్వరాన్ని గుర్తుపట్టాడు.

'ఓ మిసెస్ మూర్తిగారా! రండి రండి' అన్నాడు.

శారదాదేవి హృదయం ఒక్కక్షణం కంపించింది.

'నన్ను పలకరించడానికి కూడా మూర్తిగారి పేరే ఉపయోగించాలా? నాకూ ఓ పేరుంది' అంది గంభీరంగా.

ఆ మాట ఎందుకన్నది అర్థం కాలేదు డాక్టర్ శ్రీధర్‌కి. ఏదో ఛలోక్తికి అంటోందేమో అని సరిపెట్టుకున్నాడు

శారదాదేవి లోపలకు వచ్చి కూర్చోగానే ఆమెకు ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో తను తిరిగి

కూర్చుంటూ, 'ఈ మాట ఇపుడు నేను క్రొత్తగా అంటున్నది కాదు. వివాహిత అయిన స్త్రీని అలా పిలవడం పరిపాటేగా మిస్ మూర్తి' కొంటెగా చూస్తూ అన్నాడు.

మళ్ళీ అదే సంబోధన వినేసరికి ఆమె మనసు పట్టరాని ఆవేశంతో ఊగిపోయింది. ఆ ఆవేశం కనులలో ప్రతిఫలిస్తూ ఉండగా అంది. "శ్రీధర్ గారు కొన్ని పరిపాటే అయినా అది పొరపాటు అని నా అభిప్రాయం. ఇలాటి సంప్రదాయాలే స్త్రీజాతిని అణగద్రొక్కేది! ఆమెకు బానిసత్వాన్ని మిగిల్చేది ?" ఈ రోజు శారదాదేవి ఎందుకలా మాట్లాడుతున్నది శ్రీధర్‌కి అంతుచిక్కలేదు. తగిన కారణం ఏదో ఉండి ఉంటుందని మాత్రం ఊహించాడు. శారద మనస్సు అతి సున్నితమైనది. ఆమెతో అతనికి పది సంవత్సరాల పరిచయం ఉంది. వారిది అతి గాఢమైన స్నేహసంబంధం. అతి సున్నితమైన శారద మనస్సు ఎందుకో తీవ్రంగా గాయపడి ఉంటుంది. లేకపోతే ఇలా ఎందుకు మాట్లాడుతుంది? నెమ్మదిగా చల్లని మాటలతోనే ఆమె మంచి విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి అనుకుంటూ మళ్ళీ మాట్లాడడానికి ఉపక్రమించాడు.

"శారదా విన్నాక మాట అడుగుతాను. ఏమీ అనుకోవుగా ?" అన్నాడు ఆమె కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూస్తూ.

'తప్పకుండా' అంది ఆ చూపుల్ని తప్పించుకుంటూ.

'తీరా అడిగేక నా స్వవిషయాలు నీ కనవసరం అనకూడదు సుమా.'

'అనను శ్రీధర్, అలా ఎప్పటికీ అనను. ఈ రోజు నా మనస్సులో బాధంతా నీతో చెప్పుకోవాలనే ఇలా వచ్చాను.'

ఆమె ఇంతసేపు చూపించిన గంభీరమంతా మాయం అయిపోయింది. ఆమె చూపులో దైన్యం చోటు చేసుకుంది.

'చెప్పు శారదా, నువ్వెందుకో తీవ్రంగా బాధపడుతున్నట్లు ముందే నేను గ్రహించాను. చెప్పు మరి నీ ఆవేదన ఏమిటో' తన కుర్చీని ఆమెకు దగ్గరగా లాక్కుని మరింత లాలనగా అన్నాడు.

శ్రీధర్ అంత లాలనగా అడిగేసరికి శారదాదేవి ఇక దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక పోయింది.

'అదేమిటి శారదా. ఏమిటా కన్నీళ్ళు ? నువ్వే ఇలా బేలవైపోతున్నావా ?'

'లేదు. లేదు శ్రీధర్. నేను ఎన్నటికి బేలను కాను. కాకూడదనదే నా తీవ్ర ఆకాంక్ష' కన్నీరు తుడిచేసుకుని మళ్ళీ ముఖంలోకి గాంభీర్యం తెచ్చుకుంది.

"నువ్వు నాకో సహాయం చేయాలి."

'ఏమిటది ?'

"అదే పరిహాసంగా మీరు నాతో అన్నదే. ఆ మాట నిజం చెయ్యాలి "

శ్రీధర్‌కు ఏం గుర్తు రాలేదు. 'నే నేమన్నాను?' అమాయకంగా అడిగాడు.

'అదే ఏదో గిరిజన ప్రాంతానికి ట్రాన్స్‌ఫరు చేస్తాను. వెళ్తావా? అన్నావుగా. అదే ఇప్పుడు మీ నుంచి కోరుకుంటున్నాను.'

శ్రీధర్ ఆశ్చర్యపోయాడు. 'ఆ కొండ ప్రాంతంలో నువ్వేం సుఖపడగలవు? పెద్ద ప్రొఫెసరుగారి భార్యవి. నిజానికి నీకు ఉద్యోగం చేయవలసిన అవసరం లేదు. నీ చదువు సార్థకత కోసం ఉద్యోగం చేస్తున్నావుగాని.'

'ప్లీజ్ అలా మాటాడకండి. మూర్తిగారి హోదా, ఆయన ఆస్తి వీటితో నా జీవితం ముడిపడి వుండకూడదు. నా జీవితం నాది కావాలి. నా బిడ్డల బతుకు బాట నేనే ఏర్పరుచుకోవాలి. అందుకు నాకు ఉద్యోగం చాల అవసరం. మీ నుంచి నేను కోరిన ఈ సహాయం మీరు చేయటం అంత కన్నా అవసరం.'

శారద ధోరణి శ్రీధర్‌ను మరింత ఆశ్చర్యపరచింది. అయోమయంగా ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తుండిపోయాడు. ఆ కళ్ళు ఏదో దృఢ సంకల్పాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ దీప్త జ్యోతుల్లా వెలిగిపోతున్నాయి.

'నా జీవన మార్గంలో అవరోధాలుగా బండరాయి లాంటి అతని హృదయం, పలేరు కాయల్లాంటి అతని ధనం ఉండటానికి వీల్లేదు.'

'ఏమిటి శారదా నువ్వంటున్నది ? తొందరపడి ఇలాటి నిర్ణయాలు తీసుకోవటం అంత మంచిది కాదు.'

'నీకు తెలియదు శ్రీధర్. తొందరపాటని ఆలోచిస్తూ కాలం కరిగించేయటం అవివేకం అనిపించుకుంటుంది. నా పిల్లల భవిష్యత్తు దృష్టిలో ఉంచుకుని నేనీ నిర్ణయానికి రాక తప్పలేదు. డబ్బులోనే సుఖముందని, భర్తకు దూరమైన స్త్రీ జీవితం అగచాట పాలవుతుందని ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ పోతే పిల్లల భవిష్యత్తు దెబ్బతింటుంది'

'అందుకని ఒంటరిగా బతకటానికి నిర్ణయించుకున్నావా ? బాగా ఆలోచించుకో శారదా! ఏలాగైనా సర్దుకు పోవటానికి ప్రయత్నం చెయ్యి, అతనే దారికి రావచ్చు.'

'అది అసంభవం శ్రీధర్. ఆ యింట పెరిగితే పిల్లలు మంచి పౌరులుగా తయారు కాలేరు. అతని నీడలో నే నుంటే వాళ్ళని ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద లేను అతని సంస్కారం పిల్లల మీద ప్రతి ఫలించక తప్పదు.'

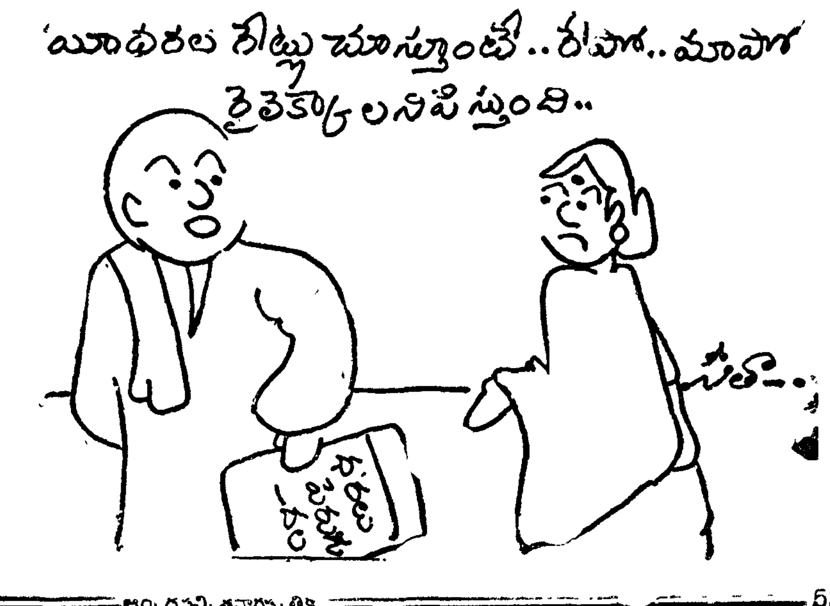

'పొరపడుతున్నావు. మట్టిలోనే బ్రతుకుతూ తన శరీరానికి మాలిన్యం సోకకుండా బ్రతికే కమ్మరి పురుగుని చూడలేదూ నువ్వు? అలానే అతనితో కలిసి జీవిస్తున్నా, ఆ చిన్న ప్రాణిని ఆదర్శంగా తీసుకుని తల్లిగా నీవు కోరుకున్న రీతిలో నీ బిడ్డల్ని తీర్చిదిద్దు.'

'అదీ అసాధ్యమే. మా మార్గాలు ఎప్పటికీ కలియవు. మూర్తిలో ఇక ఎలాటి పరివర్తనా రాదు. నేను ఆశించటం లేదు కూడా. మేం విడిపోతేనే పిల్లల భవితవ్యానికి మంచిది'

పదేళ్ళ క్రితం ఎంతో ఉత్సాహంగా అందం, ఆనందం, చదువు ముప్పేటల హారంగా ధరించి, తన మనస్సును ఆకట్టుకొని ప్రాణ స్నేహితురాలైన శారదకు, ఇప్పటి శారదకు అసలు పోలికఉందా? అనిపిస్తుంది. ఇద్దరి మధ్యా అరమరికలు లేని స్నేహం, ఏ చిన్న విషయమైనా ఒకరితో మరొకరు సంప్రదించుకొనేవారు. ఎలాటి అభిప్రాయాలైనా నిస్సంకోచంగా వెలువరించుకొనేవారు. శారద తనకు పరిచయమైన కొద్ది కాలానికే ఇద్దరి మధ్య ఎంతో సాన్నిధ్యం ఏర్పడిపోయింది ఒకే కాలేజీలో చదవక పోయినా, డాక్టరు పట్టా తీసుకొని తనకు బాగా కావలసిన డాక్టరు రామనాథం దగ్గరకు అసిస్టెంటుగా వచ్చింది. అప్పటికే రెండు సంవత్సరాలుగా అతని దగ్గర అసిస్టెంటు పర్మనెంటుగా ఉంటున్నాడు తను. రామనాధం గారే శారదను తనకు పరిచయం చేసేరు. అప్పుడు అతనన్న మాటలు ఇప్పటికి తను

గతుకుల బాట

మరచి పోలేదు 'చదవటమైతే శారద ఈ చదువు చదివిందిగాని ఉత్త అమాయకురాలు. పువ్వులాంటి మనసున్న నా మేనకోడలికి నువ్వే ఈ వాతావరణాన్ని అలవాటు చేయించి ఈ వృత్తిలోని మెలకువలే కాక జీవితానికి ఉపకరించే ఎన్నో విషయాలు నీ స్నేహంలో శారద నేర్చుకోవాలి.' ఆమాటలు విన్న క్షణం రామనాధం తన పైన ఏదో బాధ్యత మోపినటు అనిపించింది. అందుకే ఈనాడు ఇంతగా గుర్తు వస్తున్నాయి ఆ మాటలు. కాని శారద ఇప్పుడు తన సలహా పాటించేలా లేదు. ఆమె నిశ్చయం దృఢ నిశ్చయంగా ఉంది. శారద భర్త నుంచి వేరుపడి తీరుతుంది. ఎందుకు ఇంతగా మనస్సు మార్చుకుందో! అసలు శారదకు సాంసారిక జీవితం పట ఎంతో కుతూహలం. తన భర్త ఇలా ఉండాలి, అలా నడుచుకోవాలి అని ఎన్నెన్నో ఊహలల్లుకుంది. అందగాడు, ఆస్తి పరుడు అయిన మూర్తి తనను చేపడతాడన్నప్పుడు ఆమె ఆనందం అవధులు దాటింది. అందమైన మూర్తి లాగే అతని హృదయాన్ని ఊహించుకొని మురిసిపోయింది. ఎంతటి సంపన్నుడో అంతటి సంస్కారవంతుడని సంబర పడింది. మిన్నంటిన ఆమె సంబరాన్ని చూస్తూ తను అడిగాడు —

'శారదా ఈ రోజు నిజంగా నీలో ఇంత ఆనందాన్ని చూడగల్గుతున్నాను. ఎంతో కాంతివంతంగా వెలిగిపోతున్న నీ ముఖం చూస్తుంటే నిజంగా స్త్రీ జన్మ సార్థకత అదేనేమో అనిపిస్తోంది. ఏమంటావు?'

శారద చిరునవ్వులు, సిరివవ్వులు కలగలిపి ఒలకపోసింది అందులోనే అతనికి సమాధానం దొరికింది. కాని అతని ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పటంకోసం ఆమె గులాబీ పెదవులు విచ్చుకోమా విచ్చుకున్నాయి.

"అవును శ్రీధర్. స్త్రీ హృదయాన్ని నువ్వు బాగా అర్థంచేసుకున్నావు. రోగుల మధ్య బాధ్యతల బరువుతో, గుండెదడదడలను మాత్రమే తెలియజేయ గలిగే స్టెతస్కోపు చేరువలో, కత్తులమధ్య కాలాన్ని కరగించుకొనే ఈ అమూల్య పదవికి తగిన అలంకరణ కంటె పతిదేవుని సన్నిధిలో ఆదర్శ గృహిణిగా, అచ్చమైన భారతీయ వనితలా, మమతల పందిరి అల్లుకోవటమే వాకిష్టం వలపు విరులు విరబూయటమే నా జీవిత పరమార్థం" అంది.

అలా భావించే శారద ఇప్పుడు అందుకు పూర్తిగా భిన్నమైన మార్గాన్ని ఎలా అవలంబించాలనుకుంటోంది? అలా ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయాడు శ్రీధర్. శారదాదేవి మనస్సులో కూడా ఆలోచనలు సుడులు తిరుగుతున్నాయి.

నిజమే! తన నిర్ణయం శ్రీధర్‌ని ఆశ్చర్యపరచటంలో అర్థంలేకపోలేదు. తను ఎన్ని ఆశలతో, ఎంతో ఆనందంగా తన దాంపత్య జీవనంలో అడుగుపెట్టిందో, తెలుసు శ్రీధర్‌కి. భర్తని దైవంగా భావిస్తూ, ప్రణయ జీవనమే పరమార్థంగా ఎంచుకున్న తను ఇలా ప్రవర్తించటం శ్రీధర్‌కి కొంత కలవరం కూడా కలిగించి ఉంటుంది. కాని, తనీ నిర్ణయానికి రావటానికి ఎన్ని బలమైన కారణాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ తను ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవటం తప్ప మార్గాంతరం లేదని గట్టిగా చెప్తున్నాయి. నిన్న మొన్నటి దాకా జరిగిపోయిన ఎన్నెన్నో సంఘటనలు ఒక్కొక్కటీ ఆమె కళ్ళముందు కదలాడుతున్నాయి. ధనస్వామినన్న అహంకారం తప్ప, మూర్తి హృదయంలో అనురాగమే లేదు. అతను తనను పెళ్లిచూపులలో చూసిన కొద్ది సేపట్లో తనీ విషయాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకోగలదు? అది తనకు అవగతమయే సరికి కొన్ని సంవత్సరాలే పట్టింది. అప్పటికే తను ఇద్దరు పిల్లల తల్లి అయిపోయింది. అహర్నిశలూ తన వ్యాపార కార్యాలలోనే

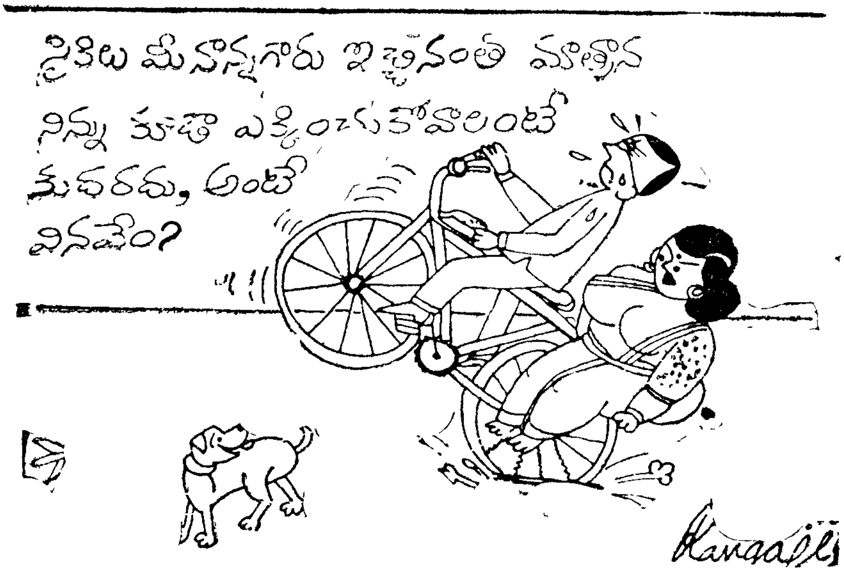

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఉత్తమ వైద్యం

దురభ్యాసములకు లోనై, దాంపత్యసౌఖ్యం పొందలేనివారికి హెర్నియా, చర్మవ్యాధులకు పోష్టు ద్వారా వరి బీజం (బుడ్డ) ఇస్నోఫిలియా ఉబ్బసం (దమ్ము) జీర్ణాశయ (గ్యాస్ట్రిక్) మూత్ర, స్త్రీల వ్యాధులకు ఆపరేషన్ లేకుండా చికిత్స చేయబడును. -రండి

డా॥ దేవర

3/1 బ్రాడిపేట, గుంటూరు. (A.P.)

మీ గృహాలంకరణకు కావలసిన ఫర్నిషింగ్స్, డోర్ కర్టెన్స్, బెడ్ షీట్స్, టవల్స్, కార్ సీట్ కవర్స్, సోఫా కవర్స్‌కు

దర్శించండి

ఫోన్: 73708

డెకార్స

V.H.R. కాంప్లెక్స్, బీసెంట్ రోడ్
విజయవాడ-2.

PAPUS

తక్కువ వెలలో కొని బాధపడవద్దు!
ఉత్తమమైనది కొని సంతృప్తి చెందండి !!

45 రోజుల ఉచిత ట్రయల్ మీద డబ్బు తిరిగి యిచ్చే పూచీపైన జెనీవా-ఆల్ వరల్డ్ స్టెప్ టూ-యిన్-వన్ మోడల్ 82. మ్యాజిక్ డ్యాన్సింగ్ లైట్‌తో యిప్పుడు ఫ్యాక్టరీ ధర రు. 160/-లకే (అన్ని చేర్చి) లభిస్తోంది. ప్రతి సెట్టుతో కొత్త సంవత్సరం కానుక. రెండు సంవత్సరముల గ్యారంటీ. లైసెన్సు అవసరంలేదు భారత్‌లోని ఏ పల్లె లేదా పట్నానికైనా వి. పి. పి. లో పంపబడును. నేడే మీ ఆర్డరు పంపండి.

B.S. ENTERPRISES (WAP). C-5, New Gobindapura, Delhi-110051.

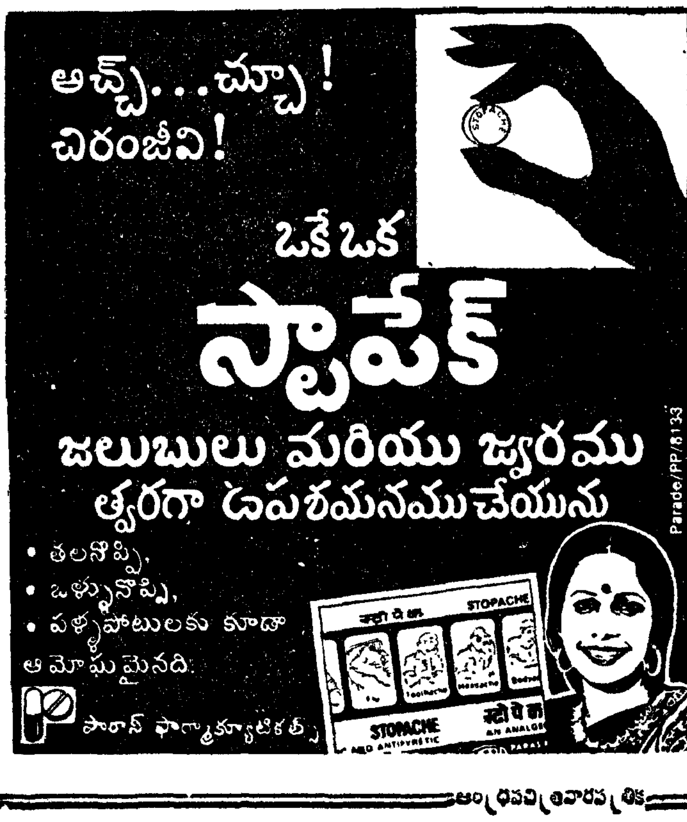

గతుకుల బాట

విముగ్ధుడైన మూర్తి నుంచి తను ఏనాడూ కోరుకున్న రీతిలో ప్రేమ పొందలేక పోయింది. తొలిసారిగా తను అతనితో అంది 'ఇంతగా పనుల ఒత్తిడితోనే మునిగిపోతే ఎలాగండీ? మన ముచ్చటలు ఎలా తీరాలి? జీవిత మాధుర్యాన్ని చవిచూసేదెప్పుడు?.'

మూర్తి అదోలా నవ్వాడు 'అందరికీ చేదు మందులు పంచిపెట్టే నీకు మాధుర్యం తెలుసా? నన్నడిగితే మాధుర్యం మధువులోనే ఉందంటాను. విలాసంగా జీవించాలంటే లెక్కలేనంత డబ్బు కావాలి అది నాకు ఉంది కాని, ఇంకా ఇంకా కావాలి! అందుకే నేను ఎంత సమయమైనా వెచ్చిస్తాను డబ్బుతో కొనగలిగే సుఖాలన్నీ కొనుక్కుంటూ జీవితాన్ని గడిపేస్తాను." అన్నాడు.

"అంతేనా? మీరు నానుంచి ఏమి కోరటం లేదా?"

"ఎందుకు కోరటంలేదు? నా తోవకు నువ్వూ, నీ పిల్లలు అడ్డురాకూడదు అదే నీనుంచి నేను కోరేది!"

తను ఆ మాటలకు నిశ్చేష్టురాలయింది. 'అయితే పెళ్ళెందుకు చేసుకున్నారు?' అప్రయత్నంగా అడిగేసింది.!

మళ్ళీ అతడు చిద్విలాసంగా నవ్వాడు. 'సరేలేవోయి పెళ్ళనేది నా దృష్టిలో ఓ సాంఘిక మర్యాద! అంతే అయినా ఇప్పుడు నీకేం తక్కువయింది? అప్పుడప్పుడు నేను నీకు భర్త అందివ్వవలసిన సౌఖ్యాన్ని అందిస్తున్నానుగా."? మూర్తి అలా అనే సరికి తనలో సహనం నశించింది.

"ఛీ మీతో మాట్లాడం నాదే పొరపాటు. ఇలాంటి భావాలు మీలో జీర్ణించుకొని ఉన్నాయని మీ ప్రవర్తన వల్నే తెలుస్తోంది" అనేసింది. 'పెళ్ళిచేసుకోవటం అతనిదృష్టిలో సాంఘిక మర్యాద? అయితే, అతనితో కలిసి, తను ఆ సాంఘిక మర్యాద కోసమే జీవించక తప్పదు' అనుకున్న తర్వాత భర్తతో తను ఎలాంటి వాదులాటకు దిగలేదు. నిర్లిప్తంగా రోజులు గడిపేయటం అలవరచుకుంది. కాని, మనసుమాత్రం మోడువారి పోయింది. ఆ మోడు మరోరకం చిగురులు తొడిగింది. ఆ చిగురులే తన చిన్నారులిద్దరూ! 'తల్లిగా తను పొందుతున్న

నాయకులు

వెండితెర పై
నటిస్తే —
కథానాయకుడు.
ప్రజల ముందు
నటిస్తే
ప్రజానాయకుడు.
ఒకడు ఎన్నో
ప్రాతలు పోషించే మేటి.
మరొకడు —
ఎన్నెన్నో పార్టీలు
మార్చే ఘనాపాటి.

ప్రజలు

అవసరమొస్తే
దేవుళ్ళు వీళ్ళే —
అవసరం తీరాక
ఆటబొమ్మలూ వీళ్ళే !

— పసుమర్తి పద్మనాభన్

ఆనందం, వాళ్ళ జిలిబిలి పలుకులలో, లేత నవ్వులలో, చిలిపి చేతలలో, తమ అనుభవిస్తున్న తృప్తి, ఇవే చాలు తన జీవితానికి !' అనిపించసాగింది శారదకి.

కాని, అలా ఎంతోకాలం సంతృప్తి పొందలేక పోయింది. మరోరకం సమస్య ఆమెకు ఎదురైంది. పిల్లలిద్దరికి కొద్దిగా ఊహ తెలిసి నప్పటినుంచి, "అమ్మా! నాన్న రోజూ ఎందుకు ఇంటికిరారు ? వచ్చినా, మమ్మల్ని ముద్దులు పెట్టుకోరేం ? నీలా మాతో ఆడుకోరేం ? అందరి నాన్నలూ, అమ్మలూకూడా ఎంతో సరదాగా ఉంటారు. నాన్నకి మేమంటే కోపమా?" అని అడగటం మొదలు పెట్టేరు.

"కాదమ్మా ! కాదు ! నాన్నకి మీరంటే కోపంలేదు. అతనికి మన అవసరమే లేదు. మస్తుగా డబ్బుంది. ఆ నాణేల ఫలాలకు ఆశించే అందమైన రామచిలుకలు ఆ పంజరంలోకి వస్తాయి. ఇక మనతో పనేం ఉంది ?" ఆమె మనసు మూలిగేది. ఆ పసివాళ్ళకు మాత్రం ఏలాంటి సమాధానం చెప్పలేకపోయేది.

అలాటి ఓ రామచిలుక సరాసరి ఆ ఇంటిలోకి ఎగిరివచ్చింది. ఆ చిలకతో తన గోరింక సాగించే ప్రణయకేళి మాత్రం తన మనస్సును పూర్తిగా కలచివేసింది. మళ్ళీ మూర్తితో ఘర్షణ పడకుండా ఉండలేక పోయింది "ఏమిటిది ? పెళ్ళంటే సాంఘిక మర్యాద అన్నారే, మరి ఆ మర్యాద మీరి అతిక్రమించటం కాదా ?". మూర్తి మాటే మూర్తికి అప్పచెప్పాను అనుకుంది. కాని, మూర్తి తేలికగా నవ్వేస్తూ, "నీ నుంచి నాకు సరియైన కంపెనీ లభించలేదు. అయితే నీ వృత్తి, నీ పిల్లలు ఇవి తప్ప ఇంకేం అక్కరలేదు నీకు ! అందుకే నాకు మరో తోడు కావాలనిపించింది" అన్నాడు.

'నావల్ల మీరు పొందలేక పోయిందేమిటి? కాకపోతే మీరు జీవిత మాధుర్యం అంతా ఇమిడి ఉందనుకొనే మధువు, ఆ రకం అలవాట్లు నేను సహించలేను. అంతే"

'చాలు ! అది చాలదూ ! నా మనస్సుకు నచ్చి, నా కోరికలు తీర్చగలిగే మరో యువతిని అందుకే నేను తెచ్చుకున్నది.'

అంత నిష్కర్షగా మూర్తి మాట్లాడుతుంటే ఇంకా తను అతనితో వాదించి ప్రయోజనం లేదనుకుంది.

తనలో తనే ఆలోచించుకొని ఓ నిశ్చయానికి వచ్చింది. ఇలాగే అంటీ అంటనట్టు మూర్తితో కలిసి ఉంటూ కాలం గడపటం ఇంక అసాధ్యం. అలాగే జరిగితే పిల్లలిద్దరూ కూడా పెడతోవ పడతారు. అతని భావాలే వాళ్ళూ అలవరచుకుంటారు. ధనగర్వాన్ని పెంచుకుంటారు. నిరాడంబరంగా, నిర్మలమైన మనస్సుతో, తన చిరంజీవులు పెరగాలంటే ఈ పసితనంలోనే వాళ్ళని ఈ వాతావరణంనుంచి పూర్తిగా దూరం చేసేయాలి! ఇలా గట్టిగా తీర్మానించుకొని, తను ఈ రోజు శ్రీధరును కలుసుకుంది. కాని, అతను తన నిశ్చయాన్ని ఆమోదించేటట్టు లేదు. ఏలాగయినా, నచ్చచెప్పి తన మనస్సుని మళ్ళించాలను కుంటున్నాడు అలా మాత్రం జరగటానికి వీల్లేదు. తన ఆలోచనల్లోంచి తేరుకుని, వాస్తవంలోకి వచ్చింది శారదా దేవి !

"ఏమిటి శ్రీధర్‌గారూ ! అలా మౌనంగా ఉండిపోయారేం ? నాకు మీరు ఈ సహాయం చేయదలచుకోలేదా ?"

శ్రీధర్ ఉలిక్కి పడ్డాడు ! "అలా అని కాదు శారదా ? ఎంత ఆలోచించినా నువ్వు తొందర పడుతున్నావేమో అనిపిస్తోంది. నాకు.!"

"లేదు శ్రీధర్‌గారూ! నేను చాలాకాలంగా మీతో మనస్సువిప్పి మాటాడలేకపోతున్నాను. నా సంసార జీవితంలోని ఒడిదుడుకులు మీదాకా రానివ్వటం ఎందుకని ఊరుకున్నాను. నేను క్షణం క్షణం అనుభవించే మనోవ్యథతో కుమిలిపోతున్నాను. నా బ్రతుకునైతే ఉద్వేగాలను గాని, కన్నపిల్లల భవిష్యత్తును నాశనం చెయ్యలేను. వాళ్ళ కోసమే నేనిలా చేయాలను కుంటున్నది" అంటూ తన మనస్సులోని అలజడినంతా శ్రీధర్ ముందు వెలువరించింది శారదా దేవి !

శ్రీధర్ నిస్సృహపోయి కూర్చున్నాడు. 'ఇక ఇప్పుడు చెప్పండి. నేను ఈ నిర్ణయానికి

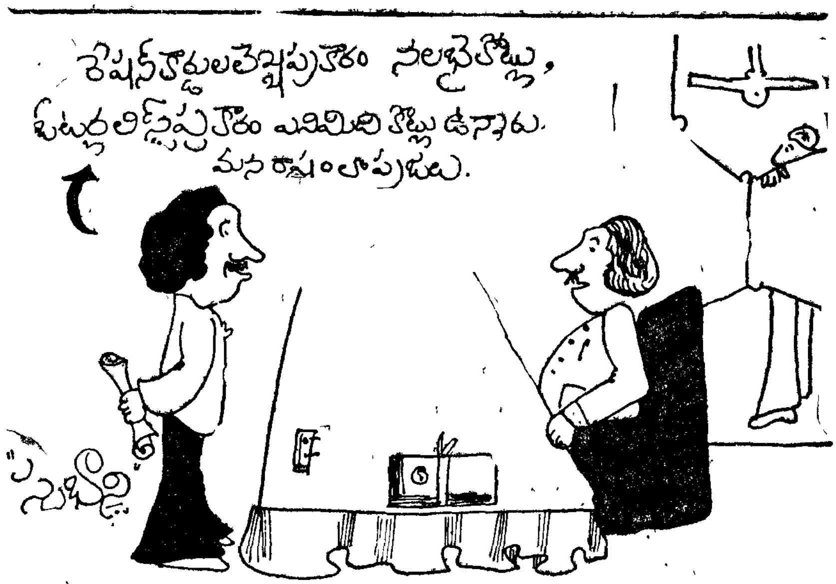

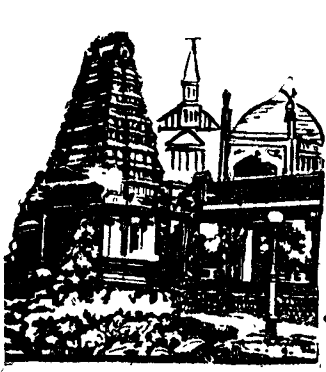

ధర్మపథం

బులుసు వేంకటరమణయ్య

త్రిమూర్తుల గుణచిహ్నాలు

నిర్గుణమైన పరబ్రహ్మ సృష్టి మున్నగు కార్యములు నిర్వహించడం కోసం త్రిమూర్తులుగా అవతరించినట్లు మన పురాణాలు చెపుతూ ఉన్నవి. ఆ త్రిమూర్తులే బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరులు. వారు క్రమంగా సత్వరజస్తమో గుణాలు కలవారు.

బ్రహ్మ సృష్టిని చేసే బాధ్యతను వహించాడు. సత్వగుణ వర్ణం శ్వేతం. అందువల్ల అతని వాహనమైన హంస తెల్లనిది. విద్యాధి దేవత అతని భార్య సరస్వతీదేవి శ్వేతవర్ణ. అతని నాలుగు ముఖాల నుంచీ వెలువడిన నాలుగు వేదాలు విజ్ఞాన చిహ్నాలు. నీరక్షీరాలను (మంచి చెడ్డలను) వేరు చేసే శక్తి అతని హంస వాహనానికి వున్నది. ఒకచోట స్థిరంగా కూర్చుని సృష్టి చేసి అతడు తన బాధ్యతను నిర్వహిస్తూ ఉంటాడు.

బ్రహ్మ సృజించిన మానవాది జీవులను పాలించడం, పోషించడం విష్ణుదేవుని పని. అది రజోగుణ ప్రధానమైనది. దుష్ట శిక్షణ, శిష్టరక్షణ ఆయన చేసే పనులు. ఈ పనులు సామ్రాజ్యాన్ని పాలించే రాజులు చేస్తారు. వారు మహాభోగాలు అనుభవిసారు. భోగానుభవానికి సంపద కావాలి. లక్ష్మీదేవి విష్ణుదేవుని భార్య అగుట వల్ల సంపదకేమీ లోపం ఉండదు. పీతాంబరాలకూ, సుగంధానులేపనాలకు, రకరకాల పుష్పమాలలకు లోపం ఉండదు ప్రభువుకు ప్రజలపై ఎక్కువ వాత్సల్యం ఉండాలి విష్ణువు వాత్సల్యానికి పెట్టినది పేరు. ఆయన శంఖ చక్రాలు, వరదాభయాలు శిక్షణ రక్షణలకు సూచకాలు.

సంహార కర్త అగు రుద్రుడు తమోగుణ ప్రధానుడు. అతని వేషం భీకరంగానే ఉంటుంది. మూడవదైన అగ్నినేత్రం, నాగభూషణాలు, కపాలం, పుమక పూసల పేర్లు, గజచర్మ వస్త్రం- అన్నీ భయాన్ని కలిగించేవే!

పుట్టినది వృద్ధి పొందడం, కొంత కాలానికి నశించడం స్వాభావికం. అందువల్ల ఈ మూడు పనులూ త్రిమూర్తులు పంచుకున్నారు. అయితే ముగ్గురూ భక్తుల యెడల వాత్సల్యంకలవారే! ఎవరిని సేవించినా తగినఫలం లభించగలదని ఆస్తికుల అభిప్రాయం.

రావటం, పొరపాటంటారా ?- అనలేరు ! ! నాకు తెలుసు. నేను మూర్తిగారి నుంచి దూరం అయి నా స్వశక్తితో, నా పిల్లల్ని పెంచుకొని ఉత్తమ పౌరులుగా దిద్దుకుంటాను. ఇప్పటికే వాళ్ళు ఈ సుఖాలకు అలవాటు పడి పోతున్నారు. ఎంత త్వరగా నేను కోరుకుంటున్నట్లు జరుగుతే అంత మంచిది'' అంది శారద.

''నువ్వంటున్నది నిజమే గాని శారదా ! అప్పుడు మరోరకం సమస్య ఎదుర్కోవలసి వస్తుందేమో ? ఆ విషయం కూడా ఇప్పుడే ఆలోచించుకోవాలిగా ! కేవలం పిల్లల కోసమే ఆలోచిస్తే భర్తను వదిలేసిన స్త్రీగా ఈ సమాజంలో నువ్వు చులకనై పోవూ ?''

శారదాదేవి పేలవంగా నవ్వింది. ''ఇలాంటి భయంతోనే ఎంతో మంది తను బ్రతుకునే కాక పిల్లల భవిష్యత్తును కూడా చేతులారా నాశనం చేస్తున్నారు. ఒక్కమాట చెప్తాను వినండి శ్రీధర్‌గారూ ! తల్లిదండ్రుల మధ్య సరైన అవగాహన లేక అభిప్రాయభేధాలతో,

గతుకుల బాట

చీటికీ, మాటికి' కీచులాడుకునే ఇంట పుట్టి పెరిగిన పిల్లలే దేశద్రోహులుగా, హంతకులుగా, దొంగలుగా, మరెన్నో దుష్కృత్యాలు చేసేవారుగా తయారవుతున్నారు. నా పిల్లల విషయంలో అలా జరగటానికి వీల్లేదు.''

'ఎంత తీవ్రంగా ఆలోచించావు శారదా ! నేనే కాదు నీ అభిప్రాయం ఎవరూ కాదనలేరు. నువ్వాశించినట్లే జరుగుతూందిలే!' అన్నాడు శ్రీధర్.

శారదాదేవి మనస్సు తేలికపడింది.

* * *

తను కోరుకున్న గమ్యం చేరుకోవటానికి శారదాదేవి పిల్లలిద్దరితో రైల్లో ప్రయాణం చేస్తోంది.

'అమ్మా! మన వూరు వచ్చేస్తుంది!' కుతూహలంగా అడిగాడు బాబు.

'వచ్చేస్తుంది లే ఈ రాత్రికల్లా మనం మన ఊళ్ళోనే ఉంటాం —' 'అక్కడ ఎవరుంటారు?' అమాయకంగా అడిగింది పాప.

'మనింట్లో మనం ముగ్గురమే ఉంటాం.'

ట్రైను దిగిన తర్వాత ఉన్న కొద్ది సామానుతో ప్లాటుఫారము వీధికి రాగానే మళ్ళీ బాబు ప్రశ్నలు వేయటం మొదలు పెట్టాడు. ''మనల్ని తీసుకు వెళ్ళటానికి కారు రాలేదేం? ఈ రిక్షాలో ఎక్కుతావా! ఏమిటి ?''

''అవును బాబూ! పెద్ద పెద్ద ఆ కార్ల కన్నా చిన్న రిక్షాలే ఎంతో బాగుంటాయి!'' అనేసింది.

రిక్షాలో తన నివాసానికి పిల్లలిద్దరితో పయనం సాగిస్తోంది. గతుకులబాటలో రిక్షా కదలిపోతోంది. ఇంక తను పయనించేది గతుకుల బాటయే! అయినా తన బిడ్డలకు మాత్రం తను బంగారు బాట ఏర్పరచాలి! ఎంత శ్రమించైనా ఏర్పరచ గలుగుతుంది కూడా ! అనుకుంది శారదాదేవి.